

1 (Sem-6/FYUGP) PHI 61 MN/(B)

2 0 2 6

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0600504

(Social and Political Philosophy)

(Set-B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Family is the first step of social life. Is it true or false?

পৰিয়াল সামাজিক জীৱনৰ প্ৰথম পদক্ষেপ। এইটো সঁচা নে মিছা ?

(b) Who is the author of the book, *Two Treatises on Civil Government*?

Two Treatises on Civil Government
গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(2)

- (c) Who is the father of scientific socialism?
বৈজ্ঞানিক সমাজবাদের পিতৃ কোন ?
- (d) Human Right is our birthright. Is it true?
মানব অধিকাৰ আমাৰ জন্মগত অধিকাৰ। কথাষাৰ
সঁচানে ?
- (e) "Democracy is the government of many
poor." Who said this?
"গণতন্ত্ৰ হৈছে সংখ্যাগৰিষ্ঠ দুৰ্বীয়া শ্ৰেণীৰ চৰকাৰ।"
কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?
- (f) According to the *Mahabharata*, the
primary purpose of Dandaniti is only to
promote religious rituals/to protect the
people and maintain the order.
(Choose the correct option)
'মহাভাৰত'ৰ মতে দণ্ডনীতিৰ প্ৰাথমিক উদ্দেশ্য হৈছে
কেৱল ধৰ্মীয় বীতিনীতি প্ৰচাৰৰ বাবে/প্ৰজাক সুৰক্ষা প্ৰদান
কৰা আৰু শৃঙ্খলা ৰক্ষা কৰা।
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)
- (g) Who was the 'Guru' of both Kauravas
and Pandavas?
কৌৰৱ আৰু পাণ্ডৱসকলৰ 'গুৰু' কোন আছিল ?

(3)

- (h) What is the primary duty of the sovereign
ruler, according to Kautilya?
কৌটিল্যৰ মতে, সাৰ্বভৌম শাসকৰ প্ৰাথমিক কৰ্তব্য কি ?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is society?
সমাজ কি ?
- (b) Name two thinkers associated with the
social contract theory.
সামাজিক চুক্তি মতবাদৰ লগত জড়িত দুগৰাকী চিন্তাবিদৰ
নাম লিখা।
- (c) Write two differences between direct
democracy and indirect democracy.
প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰ আৰু পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য
লিখা।
- (d) Mention two characteristics of socialism.
সমাজবাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (e) What does the term 'Danda' signify in the
context of Dandaniti?
দণ্ডনীতিৰ সম্পৰ্কত 'দণ্ড' শব্দটোৰ তাৎপৰ্য কি ?

(f) What is Rajadharma?

ৰাজধৰ্ম কি?

(g) Mention two merits of democracy.

গণতন্ত্ৰৰ দুটা গুণ উল্লেখ কৰা।

(h) What do you mean by Varnashrama Dharma?

বৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম বুলিলে কি বুজা?

(i) Define social philosophy.

সমাজ দৰ্শনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(j) Write two demerits of socialism.

সমাজবাদৰ দুটা ক্ৰটিৰ বিষয়ে লিখা।

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a short note on the relation between Individual and Society.

ব্যক্তি আৰু সমাজৰ মাজৰ সহস্বৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(b) Briefly explain Hobbes' view on social contract theory.

হবছৰ সামাজিক চুক্তি মতবাদ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(c) Briefly discuss the importance of gender justice.

লিংগ ন্যায্যৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(d) Write a short note on socialist democracy.

গণতান্ত্ৰিক সমাজবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(e) Write a short note on the concept of class struggle.

শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(f) Briefly explain the utility of the Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ উপযোগিতাৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Briefly explain the leadership role of Bhishma in Mahabharata.

'মহাভাৰত'ত ভীষ্মৰ নেতৃত্বৰ ভূমিকা চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

(Turn Over)

(6)

(h) Explain briefly Kautilya's view on sovereignty.

কৌটিল্যৰ সাৰ্বভৌমত্ব ধাৰণাটো চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the relation between social Philosophy and Political Philosophy.

সমাজ দৰ্শন আৰু ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ মাজৰ সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।

(b) Explain the characteristics of Marxism.

মার্ক্সবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is Human Rights? Explain the nature of Human Rights.

মানৰ অধিকাৰ কি? মানৰ অধিকাৰৰ প্ৰকৃতি ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Discuss the concept of Lokasamgraha as explained in the Mahabharata.

'মহাভাৰত'ত বৰ্ণনা কৰা অনুসৰি লোকসংগ্ৰহৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

26A/427

(Continued)

(7)

(e) Discuss Kautilya's Saptanga (Seven Pillars) theory.

কৌটিল্যৰ সপ্তাংগ তত্ত্ব বা সাতটা স্তম্ভৰ মতবাদটো আলোচনা কৰা।

26A—3500/427

1 (Sem-6/FYUGP) PHI 61 MN/(B)

1 (Sem-6/FYUGP) PHI 61 MN/(A)

2026

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0600504

(Social and Political Philosophy)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুসৰি উত্তৰ দিয়া :

(a) Individual and society both are closely related to each other.

(Write True or False)

ব্যক্তি আৰু সমাজ দুয়োটাই ওতপ্ৰোতভাৱে পৰস্পৰ
নিৰ্ভৰশীল।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

(b) The author of the book, *Leviathan* is Thomas Hobbes/John Locke/Rousseau.

(Choose the correct answer)

Leviathan গ্ৰন্থখনৰ লেখক থমাছ হবছ/জন লক/
কছো।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (c) In which book does Rousseau mention his 'social contract' theory?

কছোৰে কোনখন গ্ৰন্থত 'সামাজিক চুক্তি' তত্ত্ব উল্লেখ কৰিছে?

- (d) Marx was very much influenced by Hegel's dialectic method.

(Write True or False)

হেগেলৰ দ্বন্দ্বিক পদ্ধতিৰ দ্বাৰা মাৰ্ক্স যথেষ্ট প্ৰভাৱান্বিত হৈছিল।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (e) The concept of Human Rights is closely related with the concept of human dignity.

(Write True or False)

মানৱ অধিকাৰৰ ধাৰণাটো মানৱ মৰ্যাদাৰ ধাৰণাৰ লগত ওতপ্ৰোতভাৱে জড়িত।

(সঁচা নে মিছা লিখা)

- (f) Which 'Parva' of the Mahabharata contains the detailed discussion on Dandaniti?

'মহাভাৰত'ৰ কোনটো 'পৰ্ব'ত দণ্ডনীতিৰ সবিশেষ আলোচনা কৰা হৈছে?

- (g) What is the primary duty of a king to ensure internal security, according to Kautilya?

কৌটিল্যৰ মতে আভ্যন্তৰীণ নিৰাপত্তা নিশ্চিত কৰাৰ বাবে ৰজাৰ প্ৰাথমিক কৰ্তব্য কি?

- (h) Mahabharata is known as fifth Veda. Is it true?

'মহাভাৰত'ক পঞ্চম বেদ বুলি জনা যায়। কথাষাৰ সত্যনে?

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Write two characteristics of human society.

মানৱ সমাজৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

- (b) Mention two conditions for the successful working of democracy.

গণতন্ত্ৰ কৃতকাৰ্য হোৱাৰ বাবে দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।

- (c) What do you mean by right?

অধিকাৰ মানে কি বুজা?

(d) In *Communist Manifesto*, Marx mentioned two classes of society. What are they?

মাক্সে তেওঁৰ *Communist Manifesto*ত সমাজৰ দুটা শ্ৰেণীৰ উল্লেখ কৰিছে। শ্ৰেণী দুটা কি কি?

(e) What does the term 'Danda' signify in the context of Dandaniti?

দণ্ডনীতি সম্পৰ্কত 'দণ্ড' শব্দটোৰ তাৎপৰ্য কি?

(f) Write two merits of socialism.

সমাজবাদৰ দুটা গুণৰ বিষয়ে লিখা।

(g) Define class struggle.

শ্ৰেণী সংগ্ৰামৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(h) What are the four Purusharthas?

চাৰি পুৰুষাৰ্থ কি কি?

(i) What is women empowerment?

নাৰী সবলীকৰণ কি?

(j) Mention two features of Human Rights.

মানৱ অধিকাৰৰ দুটা উপাদান উল্লেখ কৰা।

3. Answer/write on any four of the following :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত লিখা/উত্তৰ দিয়া :

(a) Relation between social philosophy and political philosophy

সমাজ দৰ্শন আৰু ৰাজনৈতিক দৰ্শনৰ সম্বন্ধ

(b) Write a short note on socialism.

সমাজবাদৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(c) Characteristics of Marxism

মাক্সবাদৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

(d) Necessity of gender justice

লিংগ ন্যায়ৰ প্ৰয়োজনীয়তা

(e) What are the key aspects of Dandaniti of the *Mahabharata*?

'মহাভাৰত'ৰ দণ্ডনীতিৰ মূল দিশসমূহ কি কি?

(f) The concept of 'Lokasamgraha' in *Mahabharata*.

'মহাভাৰত'ত 'লোকসংগ্ৰহ'ৰ ধাৰণা

(g) "Man is a social animal." Explain.

“মানুহ হ’ল সামাজিক প্ৰাণী।” ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Kautilya's view on sovereignty

কৌটিল্যৰ সার্বভৌমত্বৰ ধাৰণা

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss the nature and scope of social philosophy.

সমাজ দৰ্শনৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) Explain and examine the 'social contract' theory of the origin of society.

সমাজৰ উৎপত্তি-সম্পৰ্কীয় মতবাদ হিচাবে 'সামাজিক চুক্তি' মতবাদটো পৰীক্ষামূলকভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is democracy? What are the characteristics of democracy?

গণতন্ত্ৰ কি? গণতন্ত্ৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?

(d) Examine the concept of 'Rajadharma' of Mahabharata.

‘মহাভাৰত’ৰ ‘ৰাজধৰ্ম’ৰ ধাৰণাটো পৰীক্ষা কৰা।

(e) Discuss Kautilya's Seven Pillars of Statecrafts.

কৌটিল্যৰ বাষ্ট্ৰশিল্পৰ সাতটা স্তম্ভৰ আলোচনা কৰা।

1 (Sem-6/FYUGP) PHI 62 MN/(A)

2 0 2 6

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0600604

(Existentialism)

(Set-A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশ অনুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the father of existentialism?

অস্তিত্ববাদৰ জনক কোন ?

(b) According to Kierkegaard, truth is concrete/abstract.

(Choose the correct answer)

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে, সত্য মূৰ্ত/অমূৰ্ত।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(2)

(c) What is the term for the ideal man used by Nietzsche?

আদৰ্শ পুৰুষৰ বাবে নীৎসে ব্যৱহাৰ কৰা শব্দটো কি ?

(d) Who is the author of the book, *Being and Time*?

Being and Time গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?

(e) Sartre was a determinist/indeterminist philosopher.

(Choose the correct answer)

ছাৰ্ত্ৰে এগৰাকী নিয়তিবাদী/অনিয়তিবাদী দাৰ্শনিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(f) Was Kierkegaard a theistic philosopher?

কীৰ্কেগাৰ্ড এগৰাকী আন্তিক দাৰ্শনিক আছিল নে ?

(g) According to Nietzsche, God is _____.

(Fill in the blank)

নীৎসেৰ মতে, ঈশ্বৰ হ'ল _____।

(শূন্যস্থান পূৰ কৰা)

(h) Was Husserl a teacher of Heidegger?

হুছাৰ্ল হাইডেগাৰৰ শিক্ষক আছিল নে ?

26A/428

(Continued)

(3)

2. Answer any six of the following questions :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Name any two books of Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ যি কোনো দুখন গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

(b) What are the two different types of Nihilism in Nietzsche's philosophy?

নীৎসেৰ দৰ্শনত শূন্যবাদৰ দুটা প্ৰকাৰ কি কি ?

(c) Name any two atheistic existential philosophers.

যি কোনো দুগৰাকী নাস্তিক অস্তিত্ববাদী দাৰ্শনিকৰ নাম লিখা।

(d) What is 'Dasein' according to Heidegger?

হাইডেগাৰৰ মতে 'ডাজেইন' কি ?

(e) State any two obstacles that obstruct the exercise of man's freedom according to Sartre.

ছাৰ্ত্ৰেৰ মতে ব্যক্তিমানৰ স্বাধীনতাৰ অনুশীলনত বাধা জন্মোৱা যি কোনো দুটা প্ৰতিবন্ধক উল্লেখ কৰা।

26A/428

(Turn Over)

(f) Mention two marks of subjective truth according to Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতানুসৰি আত্মনিষ্ঠ সত্যতাৰ দুটা লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

(g) What is the difference between the master morality and the slave morality according to Nietzsche?

নীৎসেৰ মতে প্ৰভু নৈতিকতা আৰু দাস নৈতিকতাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য কি ?

(h) What is the basic difference between Being and being, according to Heidegger?

হাইডেগাৰৰ মতে Being আৰু beingৰ মাজত থকা মূল পাৰ্থক্যটো কি ?

(i) What is 'bad faith' in Sartre's philosophy?

ছাৰ্ত্ৰেৰ দৰ্শনত 'কু-বিশ্বাস' মানে কি ?

(j) Mention two marks of aesthetic stage of human existence in Kierkegaard.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ মতে মানৱ অস্তিত্বৰ সাংবেদনিক স্তৰৰ দুটা লক্ষণ উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following briefly :

5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss briefly the contrast between existence and essence in Sartre's philosophy.

ছাৰ্ত্ৰেৰ দৰ্শনৰ মতে, অস্তিত্ব আৰু সাৰধৰ্মৰ বিৰোধিতাৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

(b) How is Heidegger's concept of Authenticity different from Inauthenticity?

হাইডেগাৰৰ যথার্থ অস্তিত্বৰ ধাৰণা অযথার্থ অস্তিত্বৰ ধাৰণাৰ পৰা কিদৰে পৃথক ?

(c) Write a short note on Nietzsche's concept of Superman.

নীৎসেৰ অতিমানৱৰ ধাৰণাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(d) What is the ethical stage of human existence in Kierkegaard's philosophy? Write briefly.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ দৰ্শনত মানৱ অস্তিত্বৰ নৈতিক স্তৰটো কি ? চমুকৈ লিখা।

(6)

(e) Write a short note on Heidegger's notion of 'Care'.

হাইডেগাৰৰ 'Care'ৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(f) Write a brief note on 'leap of faith'.

'বিশ্বাসৰ জাঁপ'ৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।

(g) How does Sartre explain the concept of 'Being' in his philosophy?

ছাৰ্ত্ৰে তেওঁৰ দৰ্শনত কেনেকৈ 'সত্তা'ৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰিছে?

(h) Write a short note on Nietzsche's concept of Perspectivism.

নীৎসেৰ দৃষ্টিভঙ্গীবাদ সম্পৰ্কে এটা চমু টোকা লিখা।

4. Answer any two of the following questions :

10×2=20

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss critically Kierkegaard's concept of Subjectivity of Truth.

কীৰ্কেগাৰ্ডৰ সত্যৰ আত্মনিষ্ঠতাৰ ধাৰণাটো সমালোচনাৰ সৈতে আলোচনা কৰা।

(7)

(b) Explain Heidegger's concept of 'Being-in-the-World'.

হাইডেগাৰৰ 'জগত-স্থিত-সত্তা'ৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Explain Nietzsche's nihilistic philosophy elaborately.

নীৎসেৰ শূন্যবাদী দৰ্শনৰ বিষয়ে বিশদভাৱে ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain after Sartre the relationship between freedom and responsibility.

ছাৰ্ত্ৰেৰ দৰ্শন অনুসৰণ কৰি স্বাধীনতা আৰু দায়বদ্ধতাৰ সম্বন্ধ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss in detail the problem of primordial truth after Heidegger.

হাইডেগাৰৰ মৌলিক সত্যৰ সমস্যাৰ বিষয়ে বিতংভাৱে আলোচনা কৰা।
